

Szerkesztőségi iroda:  
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.  
hova a lap szellemi részét illető minden  
közlemény intézendő.  
Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal:  
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN  
színház-utca 95 sz. alatt,  
hova az előfizetési pénzek s hirdetések  
bérmentesen küldendők.

# BRASSÓ

**ELŐFIZETESI AR:**  
helyben hához hordva, vagy vidékre  
postán küldve:  
Egész évre 7 frt., félévre 3 frt 50 kr.  
Negyedévre 1 frt. 80 kr.  
Külföldre egész évre 20 Frank.

**HIRDETÉSEK DÍJA:**  
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1-10. so  
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélye  
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-  
seknel kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.  
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában.

107. szám.

BRASSO, Csütörtök, szeptember 17-én.

I-só évfolyam 1885.

## Az oláh forradalmi felhívás és a szászok proklamációja.

IV.

A szász-német néppárt enuncziációjának további kijelentése, hogy t. i. „a magyar kormány nem alkalmas, azaz nem képes a magyar államnak tiszteletet, a magyar népfajnak sympathiát és a hazának belbékét s egészséges gazdasági politikát szerezni, — komolyan nem vehető, ha elgondoljuk, hogy ezt egy oly társaság mondja, mely hazánk és nemzetünkkel nem rokonszenvez, mely kormányunkkal szemben ellenséges állást foglal el, mely hazai viszonyainkat és instituczióinkat rossz szemmel nézi és a mely társaság sem hivatással, sem képességgel nem bírhat egy ily kijelentés komoly megtételére.

Már pedig ha ezen kijelentés komolyan nem vehető, azért sem, mert valótlanság, a mit mond és mert köztudatu, hogy államunkat igenis tisztelik künn és benn, hogy a magyar iránt minden művelt s a Schulverein hóbortjai által meg nem zavarodott ember vonzalommal viseltetik, mit kiállításunk idegen látogatói ki is jelentettek; hogy nálunk benn az országban teljes béke uralkodik, és hogy gazdasági politikánk még mindig van olyan jó és egészséges, mint bármely más államé; ha, mondjuk, ezen kijelentés komolyan nem vehető és komolynak sem tekinthető, akkor ezen kijelentés tréfás jellege könnyen ki-vehető, ha elgondoljuk, hogy épen a szászok azok, kik hazánkat nem tisztelik, kik irántunk vonzalmat nem éreznek, kik nálunk a belbékét, a békés együttélést zavarják és hogy ezek jelentik ki, hogy kormányunkat nem támogathatják, mert őket, a szászokat nem képes megmitani arra, hogy az államot, intézményeit, alkotmányát tiszteljék, hogy a magyar nemzet iránt vonzalmat érezzenek, hogy a haza belbékéjét ne zavarják.

Szász polgártársaink ezen eljárása és kijelentése valóban tréfás, épen olyan, mintha a rossz gyermek azt mondaná apjának: „verjél jól el, hogy féljek téled, mert akkor szeretni foglak“, s mikor aztán elverik, a félsz miatt nem tud többet szeretni.

De minthogy poharazás közben sok ember kifecsegi azt, miben igazság is van, ezen utolsó kijelentésben is van annyi igaz, hogy kormányunknak eddig csakugyan nem sikerült kivinni azt, hogy a szászok a magyar államot, a magyar államesszmét tiszteljék, hogy hozzánk, alkotmányunkhoz és intézményeinkhez vonzódjanak és hogy valahára békében éljenek velünk.

És hogy ez azért nem sikerült volna kormányunknak, mert erre nem képes, vagy mint ők mondják: nem alkalmas, ez is igaz az ő szempontjukból; mert az ő — a szászok — meggyőződése szerint az államnak tekintélyt, a nemzetnek vonzalmat és a hazának belbékét csak egy német kormány adhatna és tudna adni, mert ettől feltételezik, hogy ez a Schmerling- és Bach-korszakot ismét elővarázsolhatja, azon korszakot, mikor a magyar nemzet elnyomtatva, bizonyára minden más nemzet vonzalmát és sympathiáját birta, míg a szászok a meglegedett urat játszták.

Ezen álmuk szász testvéreinknek szerencsére többé teljesíteni nem fog és ne is adja az Isten!

Beteljesülhet azonban az, hogy kormányunk valahára hozzáfog megtanítani mindarra a szászokat, mire a szászok ezen kormányt alkalmatlannak tartják és hogy megmutatja a kormány, miszerint a haza törvényeit és az állam erkölcsi hivatását — melynek első feltétele az, hogy minden idegen nemzetnek, ha e hazában élni akar, a haza és a nemzet, az állameszme és instituczióink iránt tisztelettel és vonzalommal kell birni — igenis tisztelni és tiszteletben tartatni is tudja, és erre reméljük, nem soká kell már várunk.

Ezzel kellőleg méltatva a román és szász testvéreink nyilatkozatait, a mint nem kételkedünk abban, hogy a szászok nyilatkozatát a románok is bármikor aláírják a legkészségesebben, épugy nem kételkedünk abban sem, hogy a román proklamáció után lesz annyi józan esze minden szásznak, hogy átlássa, miszerint a románokhoz való simulása és a románokkal való egyesülése mily jövővel biztathatja őket is.

**Pozsegán szept. 14-én** Tisza Kálmán miniszterelnöknél a következők tisztelegtek: Posilovics zengi püspök, Eszék, Belovár és Pakrácz városok küldöttségei, Pozsega főispánja, Pozsega város és megye küldöttségei, a főgymnázium tanártestülete, Stankovics, Klein és Rusznov osztályfőnökök, a hétszemélyes tábla elnöke, Mihálovics bibornok érsek, Angyelic patriarcha Kussovics és Gyurkovics orsz. képviselők.

**Spanyol-német konfliktus.** Berlinben a spanyol kabinet utolsó jegyzéke, jóakaratot elaruló hangjával, a legkedvezőbb benyomást tette s jól értesült körökben most már semmi kétséget sem táplálnak a konfliktus békés kiegyenlítése iránt, még pedig egyenesen a két fél közt, választott bíró közbenjötté nélkül.

## Román lapszemle.

A „Tribuna“ idei 199. számában a vezércikkben két helyen olvassuk: „Kossuth Lajos azt izente.“ — Mi az isten csudája ez? a „Tribuna“ a Kossuth nótáját dalolja! Minő változás a veres kiáltvány megjelenése óta! Dehogy, dehogy! Miért veszi tehát mégis ajkaira ezt a magyar dalt? Hogy gyanusithasson, hogy megmondhassa azt, a mi lelkének fenekén lappang.

Állunk és szemlélünk, hogy lássuk, hogyan fejlődik a helyzet. Most csak annak kifejezésére szorítunk, hogy a magyarok hasztalan fenyegetőznek Kossuthjokkal, mert ma sem a rumunok, sem a horvátok, szerbek tótók (a szászokat kihagyta) nem azok vagyunk, kik 1848-ban. Megengedhették a magyarok 1848-ban azt, a mit meg is engedtek, midőn mi még gyengék s érdekeinkre nézve kevésbé tájékozottak voltunk; ma ha arról volna szó, hogy a trónt és a közrendet fentartsuk, alkalmuk lenne meggyőződni a magyaroknak, hogy az osztrák-háznak bennünk elég biztos, elég hatalmas támasza van arra, hogy legrövidebb idő alatt külső szövetségesek nélkül is elbánhassunk velük. Azért hagyjanak fel a fenyegetésekkel, melyek nem egyébre valók, mint arra, hogy felbátorítsák azon elemeket, melyek óhajtanák, hogy a magyarok tegyenek még egyszer ugy, mint 1848-ban, hogy megtanítsák őket (már t. i. a magyarokat).

Mi hozta ki sodrából ennyire a „Tribunát“? — A kolozsvári egyetemi ifjuság a veres kiáltványt elégette s hazatérve a Kossuth arcképe előtt rázendítette: „Kossuth Lajos azt izente“. A „Tribuna“ nem ismeri a veres kiáltvány tartalmát, nem tudja, hogy mi van abban irva az Imperatu-ról, a falánk bálványokról, s dühbe hozta a Kossuth-nóta. Ha még egyszer előfordulna az az 1848! Az ám, pune pofta

## A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

### Mephistopheles a tudomány tógájában.

(Irta: Radányi József.)

(Vége.)

Azonban a lengések gyorsabbodnak, s ime gyöngy vörös világosság dereng, mely mind elevenebbé válik; a páleza most izzó vörös, azután sárga lesz és átszalad a többi (zöld, kék, indigo) színeken, míg a violette után mindent ismét sötétség borít. „Igy beszél a természet egymás után különböző érzékekhez.“

Ime előttünk fekszenek a hallás, érzés és látásnak, e három különböző érzéknek határvonalai. S vajjon szabad e azt képzelni, hogy e 40,000 légrezgés határán túl nincs többé semmiféle hang, vagy a 800 billió aetherrezgéssel megszűnnek a színek változatos tüneményei? Ebben lehetett kételkedni addig, míg a tudósok a fluoreszcenz-nek nevezett fénytünemény felfedezésével rá nem jöttek az ultraviolette-spectrumra, melynek vonalain (L-től T-ig) 808-tól 1034 billióra hág fel a rezgések száma... Nem elég bizonyíték-e ez arra, hogy „érzékfölötti“ dolgok tényleg léteznek.

Ha ennél fogva a realisták, — miután olyan nagy mesterek — a jövő században esetleg fölfedezik a szellem spectrumát, akkor valószínűleg nem fogják többé hirdetni, hogy „hosphor nélkül nincs gondolat“, hanem ellenkezőleg kiolvasnak belőle egy egészen új

elméletet, mely szerint a halál tulajdonkép nem egyéb, mint a gondolat oscillatióinak átmenete az érzékfölötti világ egy felsőbb octávjába; mi által azután egy jó lépéssel közelebb jutnak a lélek halhatatlanságához.

A sok furfangos állítás közül, térszúke miatt, még csak ez egyre reflectálhatunk: Empirikus anyag-készletünk, így mondják, nem elégséges és nem is lesz soha elégséges arra, hogy érzékfölötti (transcendent) kérdésekre positive felelhessünk; ellenben túlon túl elegendő arra, hogy negative megfeleljünk. — Nagyon ravasz beszéd, mert az ellentét a pozitív és negatív közt olyan, hogy egyik a másik nélkül meg nem állhat. Például a fekete pozitív, a nemfekete negatív. Az ut Brassótól Bácsfalug pozitív, és Bácsfalutól Brassóig negatív. A ki tehát a maga lábán nem bir Brassóból Bácsfaluba elmenni, az nem bir Bácsfaluból sem Brassóba menni. Az ilyen sophisma bővebb czáfolatot nem érdemel. „Désavoué n'est pas prouvé.“ (A tagadás nem bizonyítás) — mondja a franczia.

A hány állítást a materialismus zsibkamrájából kiválasztottunk, a hitetlenség alaptalanságát mindeniknél kimutattuk; s most befejezőleg még csak néhány megjegyzésre szorítunk.

„Az anyag létele és az azt mozgató törvény kikényszerítetlenül, marad ezen határnál megszűnik

minden további nyomozás. — mondja dr. Zittel. — „A testek teremtetését föltételezni kell, és azoknak abszolút kezdetét a meddő speculatio terére utasítani, mert itt egyáltalán megszűnik minden emberi gondolkodás,“ — mondja dr. Fraas.... S valóban a teremtés mikéntje soha sem fog tisztán szemünk előtt állani, erre nézve folyvást a hozzávetések régióiban mozgunk. A teremtő csak magát a teremtést hagyta ránk örökségül, de nem egyszersmind a keletkezés módiát és sorát is. Itt a kutató szellem abszolút lehetlenséggel áll szekőzt; legyen azért bátorsága tudatlanságát beismerni, s tehetetlensége érzetében megmaradni az ismeretlen világ küszöbén. Eddig és nem tovább! szól az intés az észnek. E vonalon túl: „Hands off!“... Ott a hit szent birodalma terül el!

Au bord de l'infini ton cours doit s'arreter, Là commence un abyme, il le faut respecter! (A végtelenség szélén futásod álljon meg; ott egy örvény kezdődik, ezt tisztelni kell.) Csupa szemfényvesztés ennél fogva a materialismus üzelve, midőn üres állításainál a tudomány tekintélyére hivatkozik, mert a tudomány ép oly kevésbé képes kimutatni azt, hogy a világ öröktől fogva fenáll és nem teremtetett, mint a pozitív vallás azt, hogy bizonyos időben teremtetett. A hitetlenség tehát tulajdonképen szintén hit. De minő hit? Az ellentét a két hit között

in cui! Magyarul: szegre való az ilyen alávaló vágy, mely polgárháboru után áhitozik. Hát legyen tisztában a „Tribuna” az iránt, hogy 1848-at többé nem fogja megérni — pentru ca se ne învetie minte, hogy megtanitsanak. Nem éri ezt meg a „Tribuna”, pedig ugyancsak szeretné; nem éri meg hajason; kopaszon is bajosan, egyszerűen azért, mert a magyar alkotmány rendületlen alapon nyugszik s olyan magyar embert nem talál, aki ezt az alkotmányt a szebeni 1863. évi szkupcsinával felcserélné. Tanulja meg a „Tribuna” azt is, hogy mit teszen az, midőn a magyar ember a Kossuth nótájára rágyújt. Azt teszi, hogy „ne bántsd a magyart”, ne izgass ellene, ne fend fogadat annak a magyar hazának feldarabolására, mert ha igen: úgy mindnyájunknak el kell menni; éljen a haza!

Nem kortes-nóta az, melylyel a „Tribuna” hite szerint a mostani kormány mellett tüntetne az ifjuság. Kormányok változhatnak s idővel változniok is kell alkotmányos országban; de mindenik magyar kormány lobogóján ott fogja a „Tribuna” olvasni e szavakat: Éljen a haza!

Igen, de ha Apponyi lesz miniszterelnök, akkor csak más világ fog lenni! Hogy a mostani kormány menjen és más jöjjön, azt szeretnék a „Tribuna”, „Gazeta”, „Luminatorulu”; de Apponyi sem grata persona előttük, mert ez is a magyar állameszméért lelkesedik. Nem ilyen magyar kormányférfiuk kellene nekik. »Az Apponyi törekvései nemesek, a leghazafiasabb érzelmek ihletik azokat, de (a Tribuna szerint) mindez hiába való. Mi rumunok soha sem támogatunk olyan pártot, mely a magyar nemzeti eszmét hangsúlyozza, mert oly művelt egyén által is vezetve, minő Apponyi, az ilyen párt soha sem fogja figyelembe venni az állam raisonokat. Így ítélendnek Magyarországon a többi nem-magyar elemek is.« — Hát így nem marad egyéb hátra, mint keresni Magyarországon számára talán a Dimbovitza mellett egy olyan államférfiut, ki a „Tribuna” raisonjait figyelembe vegye.

Mert a „Tribuna” szerint: »A magyar állam csak is oly szervezetben állhat fenn, mely minden nemzetiségnek a legteljesebb szabadságot biztosít; most mindig lehet találni a reakció számára olyan elemeket, melyek a monarchia egységét akarják támogatni.« Apponyi tehát ne igyekezzék afele nemzeti államért fáradni, mert ők előbb tudni akarják, hogy mi az ára a kormány megbuktatására nyújtandó segítségnek. „Care sunt conditiunile, in care putem se-i dam spriginul nostru?” Most azonban még úgy állnak a dolgok Apponyi és a „Tribuna” között, hogy sehogy sem állanak. »Idegen a mérsékelt párttal szemben ép úgy, mint a kormánypárttal.«

Mondanunk sem kell, hogy az »Erd. m. k. egyet« közgyűlése sehogy sem elégitette ki erdélyrészi rumun és szász sajtót. Igen mérsékeltlen folyt le s így nem hajtott egyéb vizet malmaikra, mint azt, hogy: bezzeg nem ezt vártuk mi Haller Károlytól, Orbán Balázstól! Ezért nem fog szikrátni az a veres proklamáció is! Nem járnak jó idők arra, hogy a „Tribuna” ne írja meg, hogy megtanitsanak minket.

Apoi de!

Czenkalji.

szellemnek lealacsonyítása, a másik hisz egy Istenben, mi a szellemnek felmagasztalása. Egyik bűnre- csábító, a másik vigasztaló. Egyik magában rejti az emberiség üdvét. Lehet-e itt nehéz a választás? Bizony nem nehéz, hisz az olasz azt tartja: Di mal erbe non si fa buon fiéno! (A rossz fiúból nem lesz jó széna.) S pedig beh rossz fiú nő ki abból a bálványozott anyagból, olyan rossz, a milyen en csak is abba az országba való nyájuk legelhetnek elégedetten, a honnan egykor Fausthoz az a lólabu spiritus familiaris küldetett — Mephisto alakjában.

### Apróságok.

Magánbeszéd.

A hölgy épen be akar szállani a kupéba, mikor egy fiatal ember égő szivarral arra megy, a hölgyet fikszirozza s odább megy. A hölgy mintha önmagával beszélne:

„Ah! . . . engem nem zseniroz a füst!”

Nem felebbez.

Mikor a bothüntetés még szokásban volt, a szolgabíró két cigányra jó huszonötöt veretett, s az ek-szekuezió végeztével így szólt:

— Ha nem vagytok megelégedve, felebbezzétek!

A cigányok siralmas hangon felelék:

— Dehogy felebbezzük, nagyságos uram, inkább lejebbezni szeretnénk!

### Brassó megye az országos kiállításon.

XI.

Kenyeres Károly egyike az ország első rangu likörgyárosainak, a ki készítményeit tiszta gyümölcsből állítja elő. 1865 óta állván a piacon, évről-évre tökéletesítette, gyarapította s nagyította gyárát, mely ma a szó legszorosabb értelmében a legelterjedtebb egész Erdélyben. Egy sarokban huzódott meg szerényen a kiállítás, csinos emelvényen mutatva be azon termékeit, melyekkel Bécsben 1873-ban érdem-érmet s Brassóban 1874-ben ezüst érmet nyert. De ha szerény is a kiállítása külsőleg, úgy bizonyára az első helyek egyikére állítja a jury, ha e kitűnő minőségű liköröket megizleli. Kiállított még Kenyeres Károly a likör gyártással egyidejűleg nyert szeszt is, mely azonban nála csak melléktermék. Az erdélyi piacon kevés más likörrel találkozhatni, mint Kenyeres Károlyéval, melyet különösen gyárának szoliditása, a nyers anyag egészséges volta emel, minthogy ő kizárólag gyümölcsöt használ nyers anyagul. Kitűnő likör- ei nevezetes kiviteli cikket képeznek nemcsak Romániába, hanem Ausztriába, sőt a külföldre egyáltalában.

Zell Frigyes és fiai keresztényfalvi szeszgyára a megye területén lévő legrégibb s az ország egyik jelentékenyebb gyára; alapított 1854-ben s ma már átlag 60 munkást foglalkoztat. A gyár által elő- állított nyers spiritusz igen jó minőségű, meglehetősen magas fokú s bátran megállja a versenyt bármely más szeszgyárral. Már 1873-ban Bécsben elismerő okmányt nyert, azóta pedig folyton lépést tartott a korrallal. Évi termelése is tetemes: 25,000 hektoliter szesz, a mely kivitelét Ausztriában s Trieszten keresztül a keleten bírja. Zell megyénknek — mondhatnók — első rangu kiállítója, a legnagyobb mérvben ő van képviselve. E csarnokban nyers és finomított szesz képviseli gyárakat. A finomítás is igen szép, már a spiritusz külső színe, t. i. tisztasága is igazolja, hogy a lepárologatás, vagy mint általánosabb, destillálás elég gondnal és szakértelemmel eszközöltetik.

Szeszféléket, nevezetesen különféle finom liköröket és más szeszszitalokat állított ki még megyénk- ből Zell Károly is. Kenyeres Károly likörjei mellett azonban ezek nem igen állhatják meg a sarat, ámbár ezek sem rosszak. Csak hogy amazok sokkal jobbak s emez még eddig egyáltalában ismeretlen is.

Habár nálunk szőlőművelés egyáltalában nem létezik, azért megyénk mégis két elég tekintélyes kiállítóval van képviselve. Mindkettő különféle erdélyi borokat állít ki, — a melyek sokkal ismertebbek, semhogy azok minőségéről e helyen hosszabban kellene írni.

Az egyik kiállító az Arzt Pál féle pincészet, mely Bécsben elismerő oklevelet, Pozsonyban bronz érmet nyert. Kiállított 15 különféle minőségű erdélyi bort. Vajjon ezen pincészet csak a lokális igények kielégítését célozza-e, avagy exportál-e kifelé is, arra nézve biztosat nem tudunk.

A második kiállító Fleischer M. és társa, a kinek ép oly kitűnők a borai, mint a mily pompás a szalámija. Kiállított e borok mellett más szesz- italokat is, a melyek mind becsületére válnak Erdély- nek. Itt már tudjuk, hogy ezen kiállító borai ked- veltek Ausztria, Németország- s Romániában, a hová azokat nagy mennyiségben exportálja. E két kiállító versenyez itt egymással; hogy melyik lesz a nyertes, majd elvállik nemsokára.

### Névtelen levél.

— Önt bántja az, hogy névtelen levelet kapott, amely tele van sértéssel? Az ilyesmire nem is reflek- tál önérzetes ember.

— Kérem, minden attól függ, hogy ki írta!

Még egy szépség.

— Láttad már legujabb hódításomat? Eszménye a szép szókének. Valóságos Vénus!

— De nagyra vagy vele! Pedig hiszen a fogai egészen feketék.

— Bolond te! hát azt nem tudod még, hogy a fekete nagyon jól áll a szókének?

A ház mesternél.

— Nos, hogyan tetszenek új lakói?

— Nem vagyok velük megelégedve. A második emeleten lakó színésznő rendesen csak éjfél után jön haza; a harmadik emeleten lakó szobrász soha sem áll velem szóba. Ha nem nyitnám ki néha a czipmekre érkező leveleket, még azt sem tudnám, ki ember fia!

Új mézeshetek.

— Nézzé csak Zéde asszonyt, milyen jól áll neki a fekete. S hozzá a mosolygó arc! Nagyon vagnak látszik, a mióta özvegy,

— Nem csoda, hiszen özvegyiségének mézes- heteit élvezi.

Brassó megyét tehát ezen csarnokban öt kiállító képviseli, — elegendő arra, hogy haladottságunkat az ipar ezen ágában bemutassuk.

Hagyjuk el már most ezen, a látogatót csaknem kísértetbe vivő csarnokot s térjünk vissza a szép ipar- csarnokba, tekintsünk körül az agyag-ipart képező tizedik csoportban.

E csoport takán a leghatalmasabb is az ipar- csarnokban. Ezen iparág nemcsak hazánk, de az egész emberiség egyik legősibb ipara, a mely külön- sen napjainkban kezd különös érdeklődés tárgyává lenni. Ez iparágak különféle alcsoportjai vannak, a melyekkel azonban mi már csak azért sem foglalko- zunk, mert megyénkben ezen iparágak nem otthonosak. S ha egyáltalában megemlítjük itt ezen csoportot, történi azért, mert megyénkben az agyagipar némi- leg mégis üzemel, nevezetesen Krizbán az ottani csán- gók által, másrészt pedig a keresztényfalvi agyagárugyár részvénytársaság által, mely bár csak 1879-ben alakult, ma mégis évenként 100,000 téglát és 10,000 mázsa agyagcsövet állít elő.

A krizbai csángók agyagiparának szerény kép- viselői ott vannak a csángó-magyar szobában, míg ez utóbbi kiállítása, még pedig: chamotte-, és terracotta-, készítmények, cserépkályhák, kőanyagcsövek, kandalló- diszítések és egy olvasztó-tégely e csoportban vannak.

Az alapanyag, az u. n. tégely (Thonerde) kitűnő minőségű, nagy mértékben tűzálló s ez az, mi igen, nagy előnyt ad ezen agyagáru-gyárnak, sőt szép re- ményekre is jogosítja.

Már most is, különösen az agyagcsövek, kizáró- lap Románia számára készülnek. A gyár tíz mun- kással és győzerővel dolgozik.

E gyár kiállításában nyilvánul Brassó megye agyagipara.

### Megyei ügyek.

Brassó megye közig. bizottsági ülése.

— szept. 14 én.

Brassó megye közigazgatási bizottsága szeptember havi ülését f. hó 14-én d. e. tartotta Roll Gyula kir. tanácsos alispán elnöklése alatt, melyen a tagok csak- nem teljes számban jelentek meg. A havi jelentések között legérdekesebb a kir. tanfelügyelő jelentése, mely szerint az erdélyrészi ág. ev. országos főtanács meg- küldötte 1709 sz. alatti átirat kíséretében 1336. számú köriratát, mely a magyar nyelvnek a német ajku is- kolákban leendő tanítását szabályozza a közokt. min. rendelet értelmében. E szerint már most a törvény követelményeinek a szász iskolákban is elég lesz téve. (!) A gyűlés egyik legfontosabb tárgyát gr. Schweinitz Gyula közigazgatási előadó következő beadványa képezte. (A beadványra a „Kr. Ztg.” némi gunyos megjegyzést tesz, a miért gr. Sohweinitz ur »német reterádiában Br. assó megyét »következetesen Brassó-er Komitat«-nak nevezi, »bizonyára patriotizmus- ból.«

A »Kr. Ztg.« haszontalan izetlenkedése szót sem érdemel, az nem egyéb, mint az érdemnek rosszakar- ratu gunyolása. Ha méltó képviselője akar lenni a közvéleménynek, akkor az érdemnek fel kell tenni ko- ronáját, nem pedig gunyolni s ezzel csak lágyfejűsé- gének jelét adni. Gr. Schweinitznek igaza van, mert e megye csakugyan »Brassó-er Komitat« s nem »Kron- städter«. Ilyent csak a t. német urak iránti tekintet- ből ismerünk, a törvényes úgy van, mint a gróf ur használja. Dicsérjük a gróf urat érte, ne engedje ma- gát ezentul sem befolyásolni ezen kötekedő urak izet- lenkedése által. A »Kr. Ztg.« ezen fejszólalosa haszontalan szörszláhasogatás lévén, azt ezennel, mint ilyent határozottan visszautasítjuk s több tisztességet ajánlunk a t. lap társunknak. Jó volna, ha az a böles referens ur nem volna »minden lében kanál.« Szerk.)

„Az ország összes megyéi közül Brassó megyének volt az idén legrosszabb termése és azonfelül több e megyebeli község határán az Olt s mellékfolyói ára- dása pusztított, mihez még azon körülmény is hozzá- járul, hogy a szenvedett károk legalább részben jóvá lettek volna tehető, hogyha az ugar használatát a fennálló gazdasági rendszer nem tiltaná.

Ezen körülményekre való tekintettel tisztelettel kérem a tek. közig. bizottságot, m. kir. pénzügy- miniszter ur ő nagyméltóságánál odaműködni, hogy ezen megyében a földadó a mezei gazdák legnagyobb kí- melésével hajtassék fel s hogy az Olt és mellékfolyói- nak áradásai által az idén is kárt szenvedett községek részére az adóleírás megfelelően engedélyeztessék.

Miután pedig az Olt áradása majdnem minden évben ismétlődik, tisztelettel kérem tek. közig. bizott- ságot, földmívelés- ipar- s kereskedelmi ügyi miniszter ur ő exc.-hoz felterjesztést tenni, hogy úgy az Olt folyó, mint az abba szakadó mellékfolyóknál a beerdő- sítésre nézve a legnagyobb gond fordittassék s hogy a kir. erdőfelügyelőségek utasíttassanak ez irányban a szükséges tanulmányozások után indítványokat tenni. —

Továbbá intéztessék a földmívelésügyi minisz- ternek.

teriumhoz azon kérelmet, hogy ezen folyó és mellék-vizei szabályozási terve vagy a kulturmérnökök vagy áll. mérnökök által, de államköltségen készíttessék el, hogy a szabályozási munkát kevés költséggel végre létesíthető legyen. Az Olt és mellék-vizei által majdnem évenként okozott károk tetemesek és érintik az államot is. Ezen károsodások megóvása visszautasíthatatlan kötelessége az államnak s ez annival is inkább, mivel az okozott károk által nemcsak egy, hanem több megye sújtatik s mivel a szabályozással járó költségek kiszámítására, valamint a járuléki arány megállapítására csakis a szabályozási tervezet szolgálhat biztos alapul.

A szabályozási tervek költségei iránt az egyes megyékkel folytatandó tárgyalások — hihetőleg eredmény nélkül — éveket igényelnének. Ennélfogva azon kérelemmel járulok tek. közg. biz.-hoz, miszerint oda-működni méltóztassék, hogy a szabályozási tervek az állam részéről állami közegek által készíttessenek el.

Ezenkívül az Olt folyó mentén fekvő megyék sokkal szegényebbek, semhogy e költségeket önérejük-ből fedezhetnék s különben is ezen vízszabályozási munkát ahhoz értő és tapasztalt mérnökök által létesítendő, mivel az Olt számos kanyarolatai tekintettel a folyó nagy esésére, mellőzendők lesznek. Az Olt folyó alsó része legalább tutajok s nem igen mélyen behatoló csónakokra hajózhatóvá tehető és a szabályozás olyképp is létesíthető, hogy az Olt vize a határos rétek öntözésére is használható legyen, mely cél az Olt és mellékfolyóinak nagy esésénél bizonyára el is érhető.

Ezen ügy felette fontos és az egész Olt területén a mezei gazdaságra nézve a legáldásosabb következményekkel lehet és elérhető lenne ezen szabályozás által a fának jobb értékesítése is. Miután különben a szomszédos Romániát is átszeli az Olt, ennélfogva ezen állam közreműködése jó eleve biztosítandó. Méltóztassék azonban az ezen irányban tett intézkedéseis lépéseiről az Olt területéhez tartozó összes közg. bizottságokat értesíteni.

Végre nem mulaszthatom el tisztelettel kérni tek. közg. bizottságot, hogy földmívelés-, ipar- s kereskedelmi miniszter ur ö. Exc.-hoz felterjesztés tétel-sék, hogy a mezőrendőri törvény meghozatalával végre megoldást nyerjen a föld szabad használatának s ezzel kapcsolatban a mezei utak szabályozásának kérdése is, hogy lehetővé tétessék a takarmány s kereskedelemre szánt növények vetése megfelelő váltórendszerrel és hogy ez által a mezei gazdák képessé tétessenek a mezei gazdaság haladásához képest az olcsó gaboná-árak előidézte hátrányokat leküzdeni, a melyeket csakis egy a mai kor igényelte magaslaton álló mezei gazdaság képes mellőzni, — mely lehetővé teszi a váltórendszer és egy intenzívebb marhatenyésztést és mezőgazdaságot megenged. Ehhez hozzájárul még az is, hogy csakis akkor gondolhatni az ipar emelésére, ha a mezei gazdaság megfelelően fejlesztetik; ez azonban az ugar és legelő kényszer uralma alatt merőben lehetetlen.

(Vége következik.)

## A szebeni Landtag.

(Folytatás.)

Kegyeskedjék Felsőged megengedni, hogy elősoroljuk azon viszontagságokat, melyeken ezen erdélyi országgyűlés ügye keresztülment.

Felsőged 1860. évi október 20-án kelt diplomája III. §-a biztosítást nyújt a felől, hogy a magyar korona tartományaiban az országgyűlések, azoknak korábbi alkotmányai értelmében fognak összehívadni; ugyanazon alkalommal miniszterelnök gr. Rechberghez intéztetett egy kegyelmes kézirat, melynek folytán az országgyűlésben régebben politikai jogokból kizártak országgyűlésen képviseltetéséről véleményező egy értekezlet rendeltetett összehívadni Károly-Fehérvárra az erdélyi korlátnak elnöksége alatt. — Ugyanis még azelőtt 1860-ban decz. 21-én ugyancsak az erdélyi korlátnak br. Kemény Ferenczhez bocsátott legmagasabb kéziratában Felsőged elrendelni méltóztatott, hogy az Erdély számára külön tartandó országgyűlésen a korábban jogosított nemzetek választások és rendek mellett azon nemzetiségek, vallások és rendek részvétele is eszközöltessék, melyek régebben politikai jogosultsággal nem bírtak. A k.-fejérvári értekezlet tagjai tulnyomó száma legszívesebb készségeket mutattak, minden vallás- és nemzetkülönbség nélkül tekinteni mindenkit az alkotmány sorompóján belül állónak, és egyszersmind kinyilatkoztatta, hogy Erdélynek szentesített törvényei értelmében külön országgyűlése nem lehet. Mindezek mellett azonban 1861. évi márczius 26-án kelt királyi rendeletben Felsőgednek azon hó 24-én az erdélyi országgyűlés tárgyában kelt kegyelmes határozata iratik meg a kir. kormányzónak, mely szerint az 1791-ki

11. törvény maga erejében fenntartván, az országgyűlési követek választóira nézve censusul a főadó és adópótlék kivételével 8 osztr. forint egyenes adó állapítatik meg, és elrendeltetik, hogy az eddig arra jogosítva nem volt néposztály is képviselve legyen.

A legfelsőbb intézkedésekkel ellenkezőleg ugyan csak a fennebbi évben szeptember 19-én kelt királyi leirat, mely az erdélyi országgyűlést november 4-ére K.-Fehérvárra rendelte összehívadni, a követválasztó censusul minden névvel nevezendő egyenes adót 8 frtban állítja meg és a megyék, székek és vidékek részére a követek számát megszorítja.

E legfelsőbb rendeletek közben és azok folytán a királyi főkormányzónak az erdélyi országgyűlés összejövetelének előmunkálata több ízben sürgettetvén, az irt kormányzók nem mulasztotta el egy külön tartandó erdélyi országgyűlés iránt a legvilágosabb hazai törvényeken alapuló ellennézeteit a trón számolyához juttatni. Ellenére azonban ezen felterjesztéseknek, valamint a törvényhatóságok ideiglenes képviselői, bizottmányai nagy többsége alázatos feliratainak, az erdélyi külön országgyűlés Felsőgednek folyó év április 21-én kelt kegyelmes királyi leirata által folyó július 1-ére e szab. kir. város kebelébe össze lőn hiva.

Mindezen habozásokat annak tulajdonítjuk, hogy Felsőgednek jelen kormánya mindenekfelett czélul tűzte ki Erdélyt a birodalmi tanácsba vinni és annak elérésére törvén, egy túlszéles alaku választási törvény eszközéhez folyamodott. Oly alapokra van fektetve a jelen képviselő, miszerint Erdély két millió lakójából több mint 80 ezer van felruházva választói joggal és így a kis Erdélyben több választó van, mint Felsőged rökös tartományainak majdnem 20 millió alattvalójából. És ez azért, hogy a függetlenséggel nem bíró nagy tömeg által papi és hivatalnoki befolyás nyomán többség szereztessék a kormány eszméjének. Sok helyt a vallás lőn felhasználva vétkecs nyomás gyakorlására; itt-ott román papok egyházi tilalommal fenyegettek; felhasználtattak a nép bujtoztatására a legcommunisticusabb eszmék is, nemcsak a legelők odaigérésével, de általán a vagyonosabbak birtokai felosztásával is lőn kecsgetve a könnyen hívó nép.

Még rosszabbá tétettek tehát a kivitelen az országgyűlési szabályok megválasztási módot megszabó rendeletei, habár azok úgy, miként vannak, sem állhatják ki az okszerű bírálatot.

A választási szabályok nemcsak hogy önmagukban hibásak, de azonkívül igazságtalanok és részrehajlók is, a kitűzött czélra oly mereven törvén, hogy a méltányosság igényei egészen feledésbe látszanak általa helyezve. S itt bátorzkodunk legalázatosabban néhány adatra hivatkozni.

A vármegyékben Fogaras és Naszód vidékével együtt a kebelőkben fekvő városok népességét és illető követeik számát is odaértve, 18.100 lélekre egy követ esik, a székely székekben 14.500-ra hasonló számítás szerint, a szász törvényhatóságokban pedig 8700 lélekre.

Nagyon szembetűnő az egyenlőtlenség már így is, és még szembetűnőbbé válik, ha egyes kisebb részeket tekintünk. Felső-Fejér megyében 27.600 lélekre esik egy képviselő, Maros székben M.-Vásárhely lakóit és követeit beleszámítva 21.000-re, míg Besztercze vidékén 4600-ra, Szászváros székben 4200-ra és Szászsebes székben 3700-ra. És ezen számokban kimutatott méltánytalanság tovább vezetett más téren is, midőn maguk a választókerületek úgy alakítottak, hogy a megyéken a magyar választókban többséggel bíró járárok a román többség által, szász székekben pedig a román nemzetiség szász többség által e czélra megfelelő járárok és kerületekhez (sőt hol ily módon elérhető nem volt, más helységeknek amazokhoz csatolásával) hozassék kisebbségbe. Az egész választási törvény összegéből a szászok mértéken túli emelése, a románok pártfogoltatása s a magyarok és székelyek sajnos nyomtatása tűnik ki. És hogy mekkora a leirt aránytalanság, csak onnan is megítélhetni, hogy a megyékből a városokat kivéve, csakis két magyar követ van és egy képviselője a követek közt az egész megyei és vidéki magyar lakosságnak, mely kétségen kívül jóval többet bír a földterület felénél, száma legalább is felmegyen 150.000-re, mindössze nincs több kettőnél a harmincznyolczból.

(Vége következik.)

## Műkedvelői előadás Brassóban.

A helybeli magyar iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyesülete pár évvel történt megalakulása óta — ha jól tudjuk — negyedizben lépett fel a nyilvánosság előtt folyó hó 13-án, előadván Szigethy Józsefnek „A csizmadia mint kísértet” című régi, de kedves népszínművét.

Nekünk, őszintén kell megvallanunk, igen nagy örömet okozott az iparos ifjak ez előadása, mert fényes bizonyítékot látunk ebben arra nézve, hogy az izlés és művelődés iránti fogékonyság — mint ezt sokan hinni akarják — nemcsak, hogy nem hiányzik iparos ifjainkból, de az lépten-nyomon erősül és fokozódik. S noha ellene vagyunk illetve volnánk is annak, hogy iparos ifjaink egy szervezett „műkedvelői egyesületet” alakítsanak, annyit készséggel s teljes jóindulattal ajánlunk, hogy évenként egy-két, a vasárnapihoz hasonló élvezetes estét bátran szerezhetnek azon közönségnek, mely önmagát jobb és vonzóbb napjaikban egyaránt pártfogásolni szokta. Az e téreni szórakozás, ha a helyes választás kellő komolysággal párosul, megóv sok fegyelmetlenségtől, fejleszti az értelmet, nemesíti a szívet s általában nem megvetendő jótékony hatást gyakorol az egész emberre.

A darab előadása a műkedvelőkhöz köthető vázalkozásnak teljesen megfelelő és sikerültnek bizonyult, s lezámítva egyes kis botlásokat, jól összevágó volt, úgy hogy a néző közönség meglegedése s méltánylása a játék folyama alatt pillanatig sem lankadt s kellemes szórakozásának nem egyszer hangos nevetés és hangos tapsviharban adott kifejezést.

A szerepők kellő körültekintéssel voltak kiosztva, s a neki szánt helyet elég jól töltötte be mindenki.

A nőszerepek közül kétségkívül legjobban játszott Szele R. k. a. (Zsuzsi) s aztán másodrendben Szilágyiné Kelemen Lina asszony (Sasné). Szerepét mindkettő kellően átértette, s eléggé sikerült alakításukkal nem egyszer ragadták meg a közönséget. Sasnéról azonban annyit megjegyzünk, hogy a gyakorlati életben egy esetleges Miska inasával szigorubb legyen, mint volt a színpadon, mert különben Miska szívpuhfogásai tulszárnyalják az ő erőnélküli toppantásait.

A férfi szerepek épen jól voltak kiosztva. Bozsik Ferencz (Sas csizmadiamester) Rodrievis Simon (Miska inas) derekúl állották meg helyüket, s mert szerepük különben is a legháladatosabbak közül valók, alakításuknál fogva a várható hatást elő is idézték. És ha leszámítjuk azt a kis gixert, melyet Miskának valószínűbb... fájdalmait s azt a lassúságot, néhol vontatottságot, melyet Sas uramnak a napi fáradalmak behatása folytán keletkezett rossz hangulata okozott, akkor habozás nélkül gratulálhatunk játékkukhoz.

A többi kisebb mellékszereplő is, mint Mezei F. (Alpári földes ur) Kosztolánszky K. (Koródi orvos) Vass Gy. (Kalósy polgármester) dicséretre méltóan megállották maguk helyét; szóval, eltekintve némi jelentéktelen fogyatkozásoktól, melyek egyes szereplőkön valának észlelhetők, ismételjük, hogy a darab iparos műkedvelőinktől lehetőleg jól sikerült.

Városunk iparos osztálya meglehetősen szépen mutatta érdeklődését az ifjak jóra való törekvése iránt, noha sokakat nem láttunkot azok közül, kik láthatattak volna magukat; a hivatalnoki osztály, va' mint a kereskedő urak fényes tábora úgy látszik még a fűdői zuhanyok alatt pauszál.

A dolog anyagi része sem áll kedvezőtlenül, lévén a bevétel 120—140 frt között. S így iparos ifjaink fáradságát eléggé jutalmazva látjuk.

Éljenek soká! de a műkedvelés mellett pillanatig se téveszszék szemek elöl nemes hivatásukat; előre! mindig csak előbbre, hisz oly nagy szükség van nálunk egy életerős iparos osztályra, a mi pedig csak lankadatlan buzgóság a választott iparág művelésében, jó könyvek olvasgatásában, nemes társalgásban érhető el.

Ezt tegyék, erre igyekezzenek minél több ifjat vonván körükbe.

Nemo.

## A közönség köréből.\*)

### Nyilatkozat.

Tekintetes szerkesztő ur!

B. lapja 104. számában a „Közönség köréből” valami „Egy brassói” Szedlacsek J. és a magyar evang. Székely Juliánának a szász templomban történt esküvőjéről szólva, azt állítja, hogy e párt, mely a magyar templomban akart volna házassági frigyét kötni, elutasítottam. Legyen szabad ez állítás czáfolatául a következőket elmondanom:

Igaz, hogy Szedlacsek esketés végett először nálam jelentkezett. Midőn azonban — jólehet keresztlevélből az tűnt ki, hogy román kath. — ő maga-magát hol reformátusnak, hol evangélikusnak állítja, és én ennek igazolása végett őt a szükséges bizonyítvány megszerzésére utasítottam, tolem a szász paphoz távozott. Félóra mulva visszajött s nálam hagyott okmányait azon ürügy alatt, hogy azok a szóban forgó bizonyítvány kiállításához szükségesek, elvitte. És nem

\*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

is tért többé vissza. Hogy a szász templomban esküdtek, azt, magam is csak hallomásból tudtam meg, mert hirdetés végett hozzám át írva nem lettek.

Az a mese tehát, hogy én őket elutasítottam, alaptalan és csak az érdekelt felek által koholtatott, cselekedetüknek a magyar evang. egyház hívei előtt való kimentésére.

Végül még egyet. Az »Egy brasói« azt állítja, hogy »a helyi evang. egyház szabályzata szerint, magyar evangélikusok csak a magyar evang. templomban eskethetők.«

A helyi szabályzat csak annyit mond, hogy »azon jegyesek, kik közül egyik a magyar evang. egyházhoz tartozik, a magyar evang. templomban is hirdetendők.«

Hogy bármely jegyespár csak azon templomban eskethető, melyhez a jegyesek közül egyik vagy másik tartozik, az magától értetődik.

Brassó, 1885. szept. 14.

Moór Gyula,  
ág. h. ev. magyar lelkész.

Helyi és vidéki hírek.

A köznevelődési egyletek kongresszusa az idén elmarad. Az előértekezlet elfogadta az erdélyiek ebéli indítványát s kimondta, hogy kongressus tartását szükségesnek véli, de jelenleg még korai lévén, azt jövő évben fogják megtartani.

Uj alapító tagja van kulturegyletünknek. A

brassói bolonyai ág. ev. magyar egyház 100 frttal be-lépett az alapítók sorába. Isten éltesse a derek egyházat!

„Ejjel-nappal,“ ez lesz a czime azon gyönyörű elbeszélés-kötetnek, melyet lapunk kitűnő munkatársa, Timon Sándor, most rendez sajtó alá. A kötet gyönyörű, az olvasót megragadó elbeszéléseket fog tartalmazni, a melyek bizonyára feltűnést fognak kelteni. Egy kötet ára 1 frt. A gyűjtőívek legközelebb kiadtnak. Nem figyelmeztethetjük eléggé a t. olvasót ezen műre.

Mulatnak nagyban a szász s román deákok. Testvéri ünnepeket ülnek a csapásokban. A napokban egyik derék magyar polgártársunk vendéglőjében ment végbe a testvérisülés magasztos ünnepe. Jól teszik!

Izetlenkedik a „Kronstädter Zeitung.“ Nem ujság. Legujabban gróf Schweinitz Gyula megyénk derék közgazdasági előadóját választotta czéltáblául a böles referens. Máshoz úgy sem ért. Különben megfelelő nek.

Fényes esküvő lesz f. hó 19 én Kolozsváron. Tisza miniszterelnök nagytehetségű fia, dr. Tisza István elveszi Tisza László leányát. Ugyanekkor gróf Bethlen Pál veszi el az idősebb nővért. Az esküvőn a miniszterelnök ur is jelen lesz. A boldog jegyeseket Szász Domokos püspök ur fogja összeadni. Az ég áldása legyes a boldog frigyen.

A királyné nem ad ki szobát. A királyné ischli tartózkodása alatt a számára érkezett táviratokat külön, már készen levő borítékokban szokták neki kéz-

besíteni. Érkezett egyszer egy francia távirat is ily czimvel: »A l'Impératrice Elisabeth« s a távirás egy szerűen oda sorozta ezt is az Erzsébet királynénak szóló táviratok közé. Nemsokára azonban ismét viz-szakapta azzal az üzenettel, hogy a királyné nem ad ki szobákat, e táviratban pedig valaki azt rendel. — Az ischli legnagyobb vendéglő tudvalevőleg »Erzsébet királynéhez« van czimezve s ide volt intézve a távirat.

Kirabolt és meggyilkolt fővárosi nagykereskedő. Weisz Zsigmond fővárosi nagykereskedőt, a dohány-utca 4. sz. házában levő »Weisz Zsigmond és társa-cég főnökét, Nagyánnya közelében utonállók meggyilkolták és kirabolták. Weisz Zsigmond szombaton este utazott el a fővárosból és 500 frtot vitt magával. Deésre utazott, hogy ott és a szomszédos falvakban gyalog vásároljon. Deésről azután kocsin kiment a falvakba és Nagyánnyára akart menni, hogy onnan hazautazzék, utközben azonban rablók támadták meg, kirabolták és meggyilkolták. Holtte-tét az országon találták meg és úgy vitték be Nagyánnyára. Az ottani kapitányság azonnal megindította a vizsgálatot és távirati értesítést küldött Budapestre a családhoz, mert a meggyilkoltnál talált iratokból konstatálhatták személyazonosságát. Nőt és 3 gyermeket hagyott hátra. Lapunk mai számából a tárgyak felhamozódása miatt „Kaszinói párbeszéd“ czimű állandó rovatunkat s az ipar s kereskedelmi egylet vámszerződését kénytelenek volnunk kihagyni.

Felelős szerkesztő: Sztérfényi József.  
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

H I R D E T M É N Y E K.

| helyrajzi szám | helyrajzi szám | helyrajzi szám | helyrajzi szám |
|----------------|----------------|----------------|----------------|
| ingatlan       | ingatlan       | ingatlan       | ingatlan       |
| 265, 266       | 182 frt        | 5900/180       | 6 frt          |
| 620            | 11 „           | 5900/418       | 13 „           |
| 730            | 5 „            | 5900/898       | 2 „            |
| 1065/2         | 2 „            | 5987/1         | 11 „           |
| 1068           | 5 „            | 6000/1         | 12 „           |
| 1104/1         | 18 „           | 6154/2         | 1 „            |
| 1125, 2290     | 16 „           | 6186/1         | 10 „           |
| 1634           | 7 „            | 6205/3         | 10 „           |
| 1727           | 28 „           | 6283           | 16 „           |
| 1743           | 2 „            | 6344           | 21 „           |
| 2225           | 5 „            | 6364           | 24 „           |
| 2396, 2397     | 15 „           | 6373           | 22 „           |
| 3200           | 3 „            | 6505           | 20 „           |
| 3278           | 2 „            | 6518           | 4 „            |
| 3452           | 3 „            | 6596           | 24 „           |
| 3495/1         | 24 „           | 6616/1         | 5 „            |
| 3505           | 17 „           | 6642/2         | 5 „            |
| 3610/1         | 5 „            | 6679           | 16 „           |
| 3662/1         | 7 „            | 6726           | 4 „            |
| 3748/1         | 9 „            | 6801           | 5 „            |
| 3753           | 6 „            | 7143           | 10 „           |
| 3892/1         | 5 „            | 7298           | 4 „            |
| 3902, 3908     | 42 „           | 7383/1         | 14 „           |
| 3927           | 17 „           | 7441           | 5 „            |
| 3987           | 12 „           | 7512           | 2 „            |
| 3999           | 2 „            | 7515           | 27 „           |
| 4151           | 6 „            | 7525           | 5 „            |
| 5193, 5223     | 26 „           | 7543           | 27 „           |
| 5237/1         | 6 „            | 7765           | 10 „           |
| 5251           | 3 „            | 7772           | 27 „           |
| 5262           | 3 „            | 7808           | 4 „            |
| 5288           | 4 „            | 7847, 8252     | 11 „           |
| 5440           | 5 „            | 7906/1         | 20 frt         |
| 5551/2         | 3 „            |                |                |

Szám 6498. — 1885. alisp.

**Hirdetmény.**

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1885. évi július 14-én 20379. és s fogarasmegyei közig. bizottság f. évi augusztus 8-án kelt 647. számú rendeletével

1) a Sárkány-Törösvári hadászati út 23—24 klm. szakaszán Uj-Sinká melletti uj hidnak 3160 frt 01 kr.  
2) „ „ „ „ 26—27 „ „ levő „ „ 2768 „ 71 „  
3) „ „ „ „ 32—33 „ „ Almásmezőn egy „ „ 973 „ 19 „  
4) „ „ „ „ 34—35 „ „ „ „ 885 „ 91 „  
5) „ „ „ „ 50—51 „ „ a törösvári vész.-int. előtti „ 1075 „ 08 „  
6) „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1290 „ 37 „  
7) „ —Homoródi utbiztosítást és korlátfák helyreállításának 744 „ 62 „  
8) a Fogaras—Brázai uton Fogarasban levő I. számú áteresznek 244 „ 71 „

össze-en 11.112 frt 60 kr.

ral való helyreállítását engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1885. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órájára a fogarasmegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására általános, vagy akár egyes helyreállításra is vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 10%-nyi bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 1/2 10 órájáig a nevezett alispáni hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni; megjegyeztetvén, hogy két egyforma ajánlat közül az előbb benyújtottnak fog előny adatni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a helyi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. évi szeptember hó 3-án.

**Gramoju Dániel,** alispán.

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanokra az 1885. évi október hó 1-ső napján délelőtt 10 órakor Alsó-Vist község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1871: LX. törv-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Fogaras, 1885. május 16-án.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól (216) 1—1 **Tibald,** kir. j.-bíró

(156) 13—

**Egy szép nagy bolthelyiség**

a főpiacson, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

Iskola Alapítvány. Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár.

Brassó. ALEXI könyvnyomdája

**Biztos kereset!**

Mindenki tőke és koczkázat (risico) nélkül osztrák-magyar állam- és dijsorsjegyek részletfizetés mellett eladása által az 1883. évi XXXI. törv.-czikk szerint

**havonta 100---300 frtot kereshet**

nálunk. — Ajánlatok a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:

**A fővárosi váltóüzlet-társaság**

**ADLER és társához Budapest.**

(195) 4—6

**A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete BUDAPESTEN**

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvényezikk értelmében

részletfizetést minden a budapesti hivatalos árfolyam lapban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetések-re kibocsát.

Képviselve

**ORÉNDI FRIGYES bank- és váltóüzlete által**

(205) 4 6. **Brassón,** Színház-utca 94. sz.

Brassó. ALEXI könyvnyomdája